

Dosarul nr. 3ra-456/22
2-20039986-01-3ra-20042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, G. Dașchevici, G. Mîra)

ÎNCHEIERE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Popa, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei

împotriva deciziei din 1 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 8 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani

constată:

La 25 martie 2020, Gheorghe Popa, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 20 aprilie 2017, Judecătoria Chișinău sediul Centru a pronunțat hotărârea în dosarul nr. 3-1787/16, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către dânsul împotriva Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției privind recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, fiind recunoscut vătămat dreptul său prin nesoluționarea de către Ministerul Afacerilor Interne în termen legal a cererii adresate la 3 februarie 2017, care a fost expediată spre examinare conform competenței către Inspectoratul General al Poliției și obligat Inspectoratul General al Poliției să-i calculeze vechimea în serviciu cu avantaje, calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei pentru perioada 11 octombrie 2004 - 17 ianuarie 2008.

A comunicat că Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne s-a conformat hotărârii judecătorești și a recalculat vechimea lui în muncă cu avantaje.

Astfel, cuantumul pensiei lui a crescut la 62 % din solda lunară comparativ cu 50 % stabilită anterior.

Totodată, a menționat că Casa Teritorială Asigurări Sociale Ungheni a executat parțial hotărârea judecătorească, efectuând recalcularea și achitarea pensiei neachitate din momentul pronunțării hotărârii judecătorești, refuzând achitarea pensiei începând cu data stabilirii ei - 27 iunie 2014.

A precizat că despre decizia Casei Teritoriale Asigurări Sociale Ungheni a aflat la 25 februarie 2020 când a solicitat descifrarea calculelor cuantumului pensiei și a calculului diferenței de pensie neachitată.

Drept urmare, la 27 februarie 2020, a înaintat cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale prin care a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale Asigurări Sociale Ungheni, iar prin răspunsul nr. P-579/20 din 12 martie 2020, cererea prealabilă a fost respinsă.

A considerat că decizia Casei Teritoriale Asigurări Sociale Ungheni a aflat la 25 februarie 2020 este ilegală și neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi declarată nulă, deoarece a activat în organele afacerilor interne până la 27 iunie 2014, apoi, obținând calitatea de pensionar al Ministerului Afacerilor Interne.

La momentul eliberării din serviciu Ministerul Afacerilor Interne nu i-a calculat vechimea cu înlesnirile prevăzute de legislația în vigoare, iar ulterior, a fost stabilit de către instanța de judecată necorectitudinea calculării vechimii în muncă a lui de către Inspectoratul General al Poliției, Ministerul Afacerilor Interne și ultimul a fost obligat să recalculeze vechimea în muncă.

Astfel, prezentând hotărârea judecătorească irevocabilă Casei Teritoriale de Asigurări Sociale și certificatul eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni nr. 8763 din 24 mai 2018, prin refuzul în recalcularea vechimii în muncă și achitarea diferenței pensiei neachitate, i-au fost încălcate drepturile lui.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 9, 19, 20, 162-168, 209, 211, 212, 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Hotărârii Curții Constituționale nr. 19/2016.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, declararea ca fiind ilegală decizia Casei Teritoriale Asigurări Sociale Ungheni nr. 25/2018/25787 din 6 septembrie 2020 privind refuzul în recalcularea și achitarea diferenței pensiei neachitate, declararea drept ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-579/20 din 12 martie 2020, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să îi stabilească și să îi achite diferența de pensie conform certificatului IP Ungheni nr. 34/54-1128 din 23 ianuarie 2020, începând cu 27 iunie 2014, cu indexările și majorările ce au avut loc.

Prin hotărârea din 8 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost anulată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Ungheni) nr. 25/2018/25787 din 6 septembrie 2018 și decizia Casei Naționale de Asigurări

Sociale nr. P-579/20 din 12 martie 2020 privind refuzul recalculării pensiei lui Gheorghe Popa.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil în privința lui Gheorghe Popa despre recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, cu achitarea diferenței pensiei neachitate, începând cu data stabilirii pensiei 27 iunie 2014, în baza certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni nr. 7465 din 7 mai 2018, cu calcularea majorărilor și indexărilor.

La 9 aprilie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 13 mai 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 1 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 8 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că prin certificatul nr. 34/54-1128 din 23 ianuarie 2020 eliberat de către Inspectoratul de Poliție Ungheni se confirmă că Gheorghe Popa a îndeplinit serviciul neîntrerupt în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne în perioada de la 20 mai 1994 până la 27 iunie 2014. Vechimea calendaristică în serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne la data concedierii 27 iunie 2014 din funcția de polițist al serviciului patrulare al secției securitate publică a Inspectoratul de Poliție Ungheni, cu ultimul grad special deținut de plutonier de poliție, a constituit 20 ani 01 lună 07 zile.

La fel, a fost stabilit că Gheorghe Popa a efectuat serviciul militar în termen în cadrul forțelor armate de la 17 mai 1990 până la 21 martie 1992: 01 an 10 luni 04 zile, în baza livretului militar HO № 5663863, eliberat la 17 mai 1990 de CM Ungheni.

Prima instanță și instanța de apel au reținut că Gheorghe Popa are dreptul la calculul vechimii în muncă cu înlesniri (avantaje) pentru stabilirea pensiei, și anume: de la 11 octombrie 2004 până la 17 ianuarie 2008 polițist, polițist-șofer al izolatorului de detenție provizorie al CPR Ungheni, pentru care vechimea în muncă totală constituie 03 ani 03 luni 06 zile, luată în calculul vechimii în muncă cu înlesniri (avantaje) pentru stabilirea pensiei, cu acordarea a două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu, în conformitate cu prevederile legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 și ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, vechimea în muncă totală constituie 06 ani 06 luni și 12 zile (coeficientul (1:2)).

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Gheorghe

Popa pentru stabilirea pensiei în conform cu art. 13 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, la 27 iunie 2014 a constituit 25 ani 02 luni, 17 zile.

Prin urmare, în perioada pentru care se solicită recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, Gheorghe Popa întrunește condițiile legale ca să beneficieze de recalcularea pensiei urmare a calculării vechimii în muncă cu avantaje pentru perioada de referință, în sensul solicitărilor formulate de către Gheorghe Popa.

Având în vedere că autoritatea publică apelantă, prin actele administrative individuale defavorabile - decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Ungheni) nr. 25/2018/25787 din 6 septembrie 2018 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-579/20 din 12 martie 2020 emisă în procedura prealabilă, nu a aplicat corect legea, restricționând nejustificat reclamantul/intimat în dreptul la recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă cu avantaje, prevăzut de art. 53 Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300 din 21 decembrie 2017, coroborat cu prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar, prima instanță și instanța de apel au concluzionat că acestea sunt pasibile de anulat, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil în privința lui Gheorghe Popa despre recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, cu achitarea diferenței pensiei neachitate, începând cu data stabilirii pensiei 27 iunie 2014, în baza certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni nr. 7465 din 7 mai 2018, cu calcularea majorărilor și indexărilor.

Totodată, instanța de apel a conchis că alegațiile autorității publice apelante precum că certificatul privind recalcularea vechimii în muncă nr. 34/54-1128 din 23 ianuarie 2020 eliberat de către Inspectoratul de Poliție Ungheni, nu poate fi reținut de către Casa Națională de Asigurări Sociale, pe motiv că acesta e fost emis repetat, iar decizia privind recalcularea pensiei a fost creată în temeiul calculului vechimii în muncă eliberat în temeiul hotărârii din 20 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, nu pot fi reținute ca întemeiate, or este evident că Gheorghe Popa întrunește condițiile legale pentru majorarea pensiei de care beneficiază actualmente, iar autoritatea publică apelantă nu a invocat argumente serioase care ar justifica refuzul Statului în valorificarea acestui drept, care pentru a fi compatibil cu drepturile fundamentale protejate de lege, trebuie să fie proporțional, adică să fie „prevăzut de lege”, să urmărească unul sau mai multe „scopuri legitime” și să fie „necesar într-o societate democratică”.

La 4 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 1 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii.

La 6 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 1 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii.

În susținerea recursului, cu referire la prevederile art. 51 și 61 din Legea nr. 1544/1993, a invocat că legea reglementează expres dreptul la recalcularea pensiei stabilite anterior și situațiilor în care recalcularea poate fi efectuată.

Prin urmare, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare.

Iar dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare (ce nu au fost prezentate la stabilirea inițială a pensiei) ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Astfel, recalcularea pensiei se efectuează la apariția unor circumstanțe noi ce nu au fost cunoscute la momentul stabilirii pensiei.

A reiterat că temeiul juridic în baza căruia a fost efectuată recalcularea pensiei este hotărârea din 20 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, iar cererea de recalculare a pensiei a fost depusă de către intimat la 25 mai 2018, astfel, potrivit art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1544/1993, recalcularea pensiei a fost efectuată de la data de 1 a lunii următoare celei în care au survenit circumstanțele ce cauzează modificarea mărimii pensiei.

A menționat că dacă pensionarul beneficiază de dreptul la majorarea pensiei, diferența de pensie se poate plăti doar pentru 12 luni trecute, respectiv, recalcularea pensiei a fost efectuată de la 1 iunie 2017 cu indexările și majorările necesare.

Cu privire la modificarea datei de recalculare a pensiei, a afirmat că intimatul solicită recalcularea cuantumului pensiei începând cu data stabilirii inițiale a pensiei, iar pensia inițială a fost stabilită începând cu 28 iunie 2014 și nu data invocată – 27 iunie 2014, care este data eliberării din serviciu potrivit ordinului nr. 380 ef. din 27 iunie 2014.

Așadar, pensia intimatului a fost stabilită de către MAI din ziua următoare concedierii – 28 iunie 2014.

Totodată, a remarcat că Legea nr. 1544/1993 nu admite recalcularea în forma invocată de intimat, și anume, recalcularea pensiei din data stabilirii inițiale a acesteia (28 iunie 2014).

Reieșind din cele relatate și ținând cont de faptul că intimatul solicită repetat recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, iar aceasta a fost recalculată în baza unui certificat eliberat în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive, Casa Națională de Asigurări Sociale nu identifică careva circumstanțe pentru anularea deciziei emise.

A considerat că soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare potrivit căreia Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să recalculeze pensia

intimatului începând cu data stabilirii inițiale a acesteia, este vădit eronată ne având o argumentare juridică.

La 25 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice, Gheorghe Popa, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale drept inadmisibil.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 1 februarie 2022, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că la 4 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 1 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 116-117).

Tot actele cauzei atestă că decizia motivată din 1 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei Casa Națională de Asigurări Sociale, prin intermediul oficiului poștal, la 1 aprilie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 119).

Se mai constată că la 6 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 1 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 122-124).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 1 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu